

ВЕРЕДУВАННЯ МАЛЮКІВ: розбещеність чи відстоювання свого вибору?

ПРОВЕДІТЬ
КОНСУЛЬТАЦІЮ
ДЛЯ БАТЬКІВ

Любов АРТЕМОВА,
доктор пед. наук, професор, м. Київ

Дитячі вереди — проблема, добре відома як батькам, так і педагогам. Аби її розв'язати, насамперед слід з'ясувати природу цих поведінкових проявів, зрозуміти, які мотиви та потреби дитини стоять за ними, і, можливо, переосмислити власне ставлення до них. Після цього дорослі мають обрати конструктивні способи реагування. Переконані, що пропонована стаття відомої дослідниці в галузі дошкільля стане в цьому вагомою допомогою.

КАПРИЗУВАННЯ, УПЕРТІСТЬ, ВЕРЕДЛИВІСТЬ: У ЧОМУ ВІДМІННІСТЬ?

З примхами, вередками, упертістю малят раннього віку стикаються і батьки, й вихователі. Кожен сприймає такі прояви по-своєму. Іноді на них не звертають уваги — мовляв, поведеться, покричить і перестане. Та буває, що з такою поведінкою не просто впоратися саме в дошкільних закладах. Адже вихователька має розподіляти увагу між багатьма дітьми. Та й малюки, спостерігаючи “вибрики” однолітків, “заражаються” їхнім прикладом і відтворюють його у власній поведінці.

Психологи, які досліджували природу вередування малят, зауважили, що вони **проявляються здебільшого у віці 1 року 8 місяців і тривають до 3 років**. За нашими даними, такі прояви спостерігаються вже у другій половині першого року життя малят. А періодично трапляються і в п'ятирічних та старших дітей. Але погодимося, що вказаний психологами вік доцільно вважати піком цього явища.

Капризування, впертість, вередування — зовні ідентичні способи поведінки малят. Науковці розрізняють їх, та батькам і навіть досвідченим вихователям не просто відрізнити, капризує маля, проявляє впертість чи вередує. Одна з причин цього — спільні суттєві ознаки цих проявів у дітей. Але в кожній

ситуації проявляється позиція як дитини, так і дорослого, і саме відмінності в позиціях учасників є ознакою, за якою їх можна розрізнити.

Дитяче **капризування** — імпульсивні дії та вчинки, необґрунтована протидія вказівкам, порадам, вимогам дорослих, **прагнення наполягти на своєму**, домогтися здійснення своїх бажань.

Окремі випадки вередування за неправильного реагування на них дорослого переростають у **впертість** — **перманентну реакцію протесту** дітей проти обмеження їхніх бажань, дій, ініціативи, самостійності.

Одним із проявів неслухняності дітей є **вередливість**. Її ознаки — **швидка зміна бажань**, їх недоречність і невмотивованість, нестримний прояв. Вередлива дитина часто сама не знає, чого хоче. Її вимоги випадкові й скороминучі, причому їх задоволення навіть не є обов'язковим. Це така собі **протидія заради протидії**.

Виходячи з вищесказаного, ми пропонуємо такі визначення цих понять.

Капризування — ситуативне прагнення дитини наполягти на своєму, протидія та опір вимогам дорослих.

Упертість — звична реакція протесту дитини проти дій дорослого, що обмежують її бажання, дії, ініціативу, самостійність.

Вередливість — нестримний прояв бажань, швидка їх зміна і своерідна “протидія заради протидії”.

Як не заплутатися в розмаїтті освітніх технологій?

Обирайте журнали
"Дошкільне виховання",
"Палітра педагога" та "Джміль"

- Щономера – нова актуальна тема
- Ефективні освітні технології
- Методичні рекомендації фахівців
- Цікаві заняття, сценарії, ігри, посібники
- Додаткові е-матеріали передплатникам

Читайте
та надихайтесь!

Передплатіть журнали
на II півріччя онлайн:
jmil.com.ua/peredplata

**Комплект
зі знижкою!**

- Швидко
- Зручно
- Вигідно